

škola priateľská k deťom

Výborná správa

Základná škola Považská 12, Košice sa stala **Školou priateľskou k deťom 2012/2013 - Nadstavbová úroveň**. Z celkového počtu 12 zapojených škôl iba 6 splnilo kritériá pre nadstavbu. Základná škola sa týmto stala členom celosvetovej rodiny Škôl priateľských k deťom (Child Friendly School).

Celoročný program **Škola priateľská k deťom** (Child Friendly School) je postavený na myšlienke Dohovoru o právach dieťaťa. Pomocou stanovených kritérií vzdeláva a vychováva k uplatňovaniu práv dieťaťa celé kolektívy škôl - žiakov, pedagogicky i nepedagogicky personál škôl, ale aj rodičov, pričom podstatným prvkom je plnohodnotná spoluúčasť detí na chode školy. Cieľom programu je vytvoriť v školách také prostredie, v ktorom sa každé dieťa cíti bezpečne, dobre, sebaisto a do ktorého chodí s radosťou.

Myšlienka Školy priateľskej k deťom (ŠPD)

Zámerom Slovenského výboru pre UNICEF je podporiť školy vo vytváraní školského prostredia, ktoré nielen rešpektuje jednotlivé články platného **Dohovoru o právach dieťaťa** (medzinárodná platná norma kodifikujúca práva dieťaťa), ale ich aj reálne uplatňuje. Nespočetné hovory detí na Linke detskej istoty pri SV pre UNICEF potvrdzujú, že ani na Slovensku nie sú práva detí plnohodnotne dodržiavané, pričom sa opierame hlavne o právo byť vypočutý, ktoré deti na Slovensku uvádzajú ako tretie najdôležitejšie.

Aj preto motivujeme školy, aby vytvorili pre žiakov priestor na ich aktívnu participáciu. Je im poskytnutý priestor na vyjadrenie ich názorov, preberajú zodpovednosť za mnohé aktivity a navzájom sa učia tolerancii, svojim právam ako aj zodpovednosti voči druhým. Samotné deti zohrávajú aktívnu úlohu vo vytváraní prostredia priateľského k deťom.

Cestou uvedomovania si vlastných práv, ako aj práv ostatných, môžu deti samé meniť svoje okolie k lepšiemu. V Školách priateľských k deťom je prirodzené, že nezabúdajú prispôbovať rozhodovania záujmom dieťaťa, teda v zmysle preambuly, ktorá sa začína slovami "Dieťa predovšetkým ..."

Program je realizovaný v dvoch úrovniach - **základnej a nadstavbovej**. Škola, ktorej sa podarilo získať titul Škola priateľská k deťom - základná úroveň dvakrát za sebou, teda dva po sebe nasledujúce školské roky, môže v programe pokračovať v nadstavbovej úrovni. Pokiaľ sa tak škola nerozhodne, môže sa opätovne zapojiť do programu na základnej úrovni.

Kritériá získania titulu Škola priateľská k deťom - ZÁKLADNÁ ÚROVEŇ

1. Informovanie detí a rodičov o programe ŠPD
2. Školenie o programe pre celý personál školy
3. Nástenka venovaná právam detí, Linke detskej istoty a spolupráci s UNICEF
4. Práva detí v školskom vzdelávacom programe
5. Participácia detí na chode školy
6. Zapájanie sa do aktivít UNICEF Slovensko
7. Aktivita organizovaná žiakmi z ich iniciatívy

Kritériá získania titulu Škola priateľská k deťom - NADSTAVBOVÁ ÚROVEŇ

Základom nadstavbovej úrovne k programu je myšlienka, že sama škola, resp. jej „obyvatelia“ – teda učitelia, žiaci, rodičia a nepedagogický personál, si zhodnotí, aká ich škola je a akou by chceli, aby bola. Nič nie je dokonalé a perfektné a vždy je, čo zlepšovať. Cieľom programu Škola priateľská k deťom je vytvoriť v škole priateľské prostredie, kde sa budú všetci, deti predovšetkým, cítiť dobre a bezpečne. Aby sa tak stalo, je nutné, aby na tom participovali všetci a aby sa rešpektovanie práv dieťaťa stalo prirodzenou súčasťou klímy v škole. Participácia detí na chode školy ako aj aktívna účasť všetkých zamestnancov je predpokladom k tomu, aby bola škola pre deti aj dospelých nielen inštitúciou či zamestnaním, ale „druhým domovom“.

Kritériá programu, ktoré škola plní na základnej úrovni, sú štandardom a súčasťou nadstavbovej úrovne. Vzhľadom na skúsenosti, ktoré už škola má, otvára sa možnosť plniť ich lepšie, kvalitnejšie, prepracovanejšie, originálnejšie, obsažnejšie, zaujímavejšie.

Po praktickej stránke nadstavbová úroveň nášho programu prebieha v dvoch etapách a zároveň v dvoch školských rokoch.

- 1) Prvý školský rok - zabezpečenie vlastného auditu školy a vypracovanie akčného plánu
- 2) Druhý školský rok - realizácia akčného plánu

- Program na škole koordinuje Koordinačný výbor, ktorý je základným prvkom tejto úrovne. Koordinačný výbor
- Vlastný audit: a) dotazníky
b) fokusové skupiny
- Akčný plán - príklad

Za každý školský rok získa škola ocenenie (diplom) Škola priateľská k deťom – nadstavbová úroveň.

Rozhodnutie o zapojení sa do projektu má byť rozhodnutím celého učiteľského zboru, silne podporeného a motivovaného vedením školy (iniciatíva len jednej aktívnej pani učiteľky/pána učiteľa nie je postačujúca).

O získanie, či obhájenie titulu Škola priateľská k deťom v školskom roku 2012/2013 v základnej úrovni sa uchádzalo 96 škôl. Medzi nimi aj 2 školy v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Košice:

- Základná škola Abovská 36 Košice
- Materská škola Šafárikova trieda 4 Košice